

ANDREJU BANOVCU V SPOMIN

Andreja Banovca je smrt iztrgala iz naše sredine v petek 10. aprila 1992. Od svojih sorodnikov, prijateljev in sodelavcev je odšel iznenada in mnogo, mnogo prezgodaj, sredi dela in načrtov, še ne star petdeset let. Po končanem študiju kemije v Ljubljani in zaključeni vojaščini se je leta 1970 kot kemijski inženir zaposlil na Inštitutu za elektroniko in vakuumsko tehniko v Ljubljani, kjer je delal do zadnjega dne svojega življenja. Med pripravniškim stažem je delal v skupini, ki jo je vodil dr. Evgen Kansky, in sicer na področju vakuumskih tankih plasti.

Njegovo dobro znanje kemije in elektrotehnike, ki ga je obogatil še z znanjem vakuumске tehnike, je učinkovito uporabil pri nanašanju tankih kovinskih, dielektričnih in polimernih plasti in zaradi stalnega pomanjkanja sredstev za nakup novih naprav tudi pri projektiranju in izgradnji manjših vakuumskih sistemov. Na IEVT je bil vključen v raziskovalno in razvojno delo, obenem pa je že od vsega začetka sodeloval tudi z nekaterimi tujimi laboratoriji. Za svoje delo na področju raziskav plinov, vgrajenih v germanij, z masno spektroskopijo je bil Andrej skupaj s kolegi z Inštituta za tehnično fiziko v Budimpešti tudi nagrajen. S tem madžarskim inštitutom je sodeloval na področju elektronsko - mikroskopskih preiskav Au-SiO kermetnih in NiCr kovinskih tankih plasti, ki jih je IEVT uporabljal pri maloserijski proizvodnji miniaturnih potencio metrov.

Izkazalo se je, da je raziskovalno znanje Andreja Banovca, ki si ga je pridobil v prvih petih letih dela s svojo vztrajnostjo in prizadevnostjo, zelo uporabno in potrebno pri reševanju perečih problemov na IEVT, pri razvoju uporovnih in kontaktnih plasti za tankoplastne upore in potencio metre, pri inkapsulaciji integriranih vezij, polimerizaciji stirena v visokofrekvenčni plazmi, pri razvoju pasivnih uporovnih vezij in v zadnjem času pri razvoju elektroluminiscenčnih in katalizatorskih plasti. Nekako po letu 1980 je skupaj s svojimi sodelavci začel delati na tankoplastnih senzorjih, takorekoč od raziskave do razvoja in realizacije končnega izdelka. Rezultate tega dela je družba cenila in Andrej je skupaj s svojimi sodelavci prejel dve inovacijski nagradi iz sklada Borisa Kidriča, prvič leta 1982 za tankoplastni tenziometer in drugo leta 1989 za razvoj in proizvodnjo tankoplastnega senzora vlage. Za delo je

bil dvakrat nagrajen tudi z nagradama občine Ljubljana, Vič-Rudnik. Njegovo znanje je bilo koristno in dobrodošlo tudi za uporabnike v industriji, kar je razvidno iz njegovega sodelovanja z Iskro Hipot, Šentjerneji in Merilno tehniko, Horjul, Energoinvestom - IRCA, Sarajevo, Mipotom, Krmin v Italiji in z drugimi. Eno zadnjih priznanj lahko smatramo tudi to, da je bil imenovan v personalno jedro raziskovalnega polja "Elektronske komponente in tehnologije", in sicer za področje senzorike.

Pri navedbi aktivnosti Andreja Banovca je potrebno navesti še njegovo delo v Društvu za vakuumsko tehniko Slovenije in v bivši Zvezi društev za vakuumsko tehniko Jugoslavije. Sodeloval je tako v izvršilnih odborih obeh društev kot pri organizaciji jugoslovanskih vakuumskih kongresov in pri tečajih iz osnov vakuumске tehnike ter vzdrževanja vakuumске opreme. Razen na teh specializiranih vakuumskih strokovnih srečanjih pa je bil pogost aktivni udeleženec konferenc MIEL in simpozijev SD. Vseskozi je bil član uredniškega odbora VAKUUMISTA. Kljub prisilni usmeritvi v aplikativne in razvojne raziskave se je vedno zavedal izjemnega pomena stikov s tujimi raziskovalci, zato ga pogosto najdemo med udeleženci mednarodnih vakuumskih kongresov in konferenc s področja tankih plasti. Skupaj s sodelavci je objavljaj v tujih in domačih zbornikih predavanj in v več tujih revijah.

Andreja Banovca bomo močno pogrešali, ne samo njegovi najbližji svojci in prijatelji, ampak tudi njegovi sodelavci. S svojim, še ne 22 letnim delom si je pridobil bogato interdisciplinarno znanje na področju vakuumске tehnike in znanosti ter tankih plasti, ki ga uvršča v sam vrh strokovnjakov v tem delu Evrope. Kdo bi vedel, zakaj je tako hitro omahnil? Pravijo, da se prekomerne obremenitve in stresi seštevajo in teh je bilo, še posebej v zadnjih letih, nemalo. Za Andrejev značaj in mehko srce vsekakor preveč. Tako kot umetnikovo delo se tudi delo raziskovalca pravičnejše in praviloma bolje oceni šele, ko ga ni več. Pogrešali bomo Andrejev optimizem in širok nasmeš ter njegovo znanje. Tisti, ki smo ga dobro poznali in ga imeli radi, se ga bomo pogosto spominjali.

dr. Anton Zalar